

GLASNYT

Udgivet af Glashistorisk Selskab Aalborg * 1976

Nummer 44.

april 2008

22 årgang

Indhold.

- Side. 3 Sidste nyt om "FULDKOMMEN KJÆRLIGHED"
- Side. 4-5 Referat fra den 23.01.08 Klubaften og udlevering af årsgaven.
- Side.6-10 "Axel Salto" en artikel af Hans Olaf Lindhard.
- Side.11-13 Referat fra den 13.02.08 Dansk Glasdesign foredrag ved Jan Kock
- Side. 14 Frimurerglasset. En artikel af Hans Olaf Lindhard.
- Side. 15 Den mærkelige "familie" fra Aalborg. En artikel af H.O. Lindhard
- Side.16-17 "Lidt for flaskesamler" et par prislister om flasker
- Side.18-19 Referat fra den 12.03.08 Mig og Min Samling. v./Knud Madsen
- Side. 20 NY GLASBOG Danske dekorerede glas af N. Andersen & T. Errboe.

GLASNYTs redaktion adresse:
Glashistorisk Selskab Aalborg*1976
Postboks 543, 9100 Aalborg.

Hjemmeside : www.gsaa1976.dk
www.glashistoriskselskabaalborg.dk

Ansvarlig redaktion:
Poul Schjelder, TLF / FAX. 98 38 12 26
E-mail : schjelder@tv.dk
Irene M. Kristensen, TLF: 86 27 22 96
Bente Hansen, TLF: 98 38 33 54

Tryk : Schjelder / KONICA MINOLTA digital kopiprinter

KONICA MINOLTA

Konica Minolta Business Solutions Denmark a/s
Gøteborgvej 1, 9200 Aalborg SV
Tlf : 72 21 21 21 FAX : 72 21 27 02

3 januar 2008

du får lige den sidste opdatering på KVK-flasken:

se GLASNYT nr.43 side 7-8

Sidste nyt om "FULDKOMMEN KJÆRLIGHED"

I august bragte Flaskeposten under denne overskrift: "Skruebrækkere", "Figurflasker" - eller...? bl.a. omtale af figurflaske, fig. 591a i "Danske flasker".

Omtalen sluttede med ordene: "Desværre oplyser etiketten intet om, hvad Fuldkommen Kjærlighed var for en type drik - måske kan man en dag være så heldig at finde en annonce?"

Det blev ikke en annonce, men en prisliste fra Petersen & Hansens Vinhandel, Svendborg - med årstallet 1893 påført med håndskrift, der har "Fuldkommen Kjærlighed" opført under "Likører etc." - i øvrigt til 1 Kr. pr. flaske!

Poul G. Lyng.

REFERAT AF KLUBAFTEN 23.1.2008

Tekst : Irene Kristensen. Foto : Kirsten Jeppesen.

Selv om der var en vigtig håndboldkamp i fjernsynet, var der alligevel et stort fremmøde. 39 medlemmer, heraf flere nye, var mødt forventningsfulde op for at modtage årsgaven, som i år var det flotte katalog fra Holmegaard 1959 – 65 med bl.a. Per Lütkens fine tegninger samt fotografier, hvoraf mange i farver, af den nyskabende glaskunst, som værket kunne præsentere i disse år.

Da alle havde modtaget kataloget og havde fået tid til at studere og beundre det, blev de medbragte glas pakket ud mens kaffen gik rundt. Af de ting, der blev identificeret som hørende hjemme i dette katalog så vi bl.a. rødvinsglasset "H. C. Andersen" med rød kumme (s. 232), "Flamingo" (s. 301), en vase i "Lagune" (s.325) og en lille skål i "Skjold" (s. 407). Der var også diverse drikkeglas og en cocktailshaker "Skipper" med speciel dekoration af drinksnavne.

Der var også medbragt andre ting, heriblandt et dejligt dobbeltsaltkar i manganrødt. Det er svært at se, hvor gammelt det er, men det kunne godt være fransk.

Og så var der et meget flot champagneglas, meget fint graveret med en bort, der forbinder to runde felter, hvoraf det ene indeholder en blomsterbuket, mens det andet har et monogram med bogstaverne DR og ejeren har fundet ud af, at det har tilhørt en apoteker Reimar i Århus, hvis svigersøn, maleren Ziegler har designet det. Der har jo nok været flere.

Det var en rigtig fin aften, og så kunne vi gå glade hjem og se efter, hvor mange ting vi egentlig har stående i skabene fra netop denne Holmegaards glansperiode.

IK

Til GLASNYT

Jeg sender hermed noget unikt, det er erhvervet i Kunstindustrimuseets arkiv i 1990, og jeg er ikke vidende om, at det er publiceret andre steder.

I Kunstindustrimuseets katalog." Det brændende nu Axel Salto København d. 3 november- 10 december 1989", hvilket er baggrund for mit indlæg, er der et billede af et fad i grå farve!, "Livsglæden" ejet af Axel Saltos kone Gerda Åkesson, dette vakte min interesse, som igen resulterede i heldige indkøb på loppemarkeder, derfor dette indlæg

Axel Salto.

I 1989 fyldte Salto 100 år.

Kunstindustrimuseet i København, afholdt i den anledning en udstilling, fra den 3. november til den 10. december, og udgav et katalog "Det brændende nu, Axel Salto"

Min interesse blev vakt, da der i kataloget blev omtalt Salto-glas, og på side 28 er vist et fad med en diameter på 27cm, og navnet "Livsglæden", fadet er ejet af Saltos kone Gerda Åkesson.

Ved et besøg på Kunstindustrimuseets bibliotek, blev jeg med megen velvilje fra personalets side inviteret til at se Axel Saltos akvareller, 8 udkast til glasarbejder, Billedsamlingen, (Salto-mappen, nr.34)

På side 29 i kataloget omtales Curan-Glas, brugsglas under temaet "Den tingene iboende kraft" 12 mønstre, i 7 farver.

Med velvilje fra personalet, fik jeg kopier afbrochurematerialet om Saltos Curan-Glas, derfor dette indlæg.

Min viden om Salto-Glas og mine talrige besøg på loppemarkeder, og lidt held, erhvervede jeg en del signerede, farvede fåde, asietter og kuverttaskebægre. Der findes tre forskellige signaturer i det service, som jeg fandt, nogle med syreætset håndskrift, andre med farvet håndskrift, og atter andre med trykte bogstaver.

1. Kataloget Det Brændende Nu Axel Salto Kunstindustrimuseet København 3.11-10.12-1989
2. 8 udkast til glasarbejder Billedsamlingen (Salto- mappen nr.34) side 69 nr. 72
3. Salto-Glas. 1949 Curanglas 12 motiver, side 70 nr.90
4. Brochuren Salto-Glas 12 motiver udg. af Daniroca A/S side 30 nr.50
5. Produktionen blev kort, på grund af økonomiske uoverensstemmelser, meddelt forfatteren Lars Dybdahl af Saltos kone Gerda Åkesson.

Med venlig hilsen

Hans Olaf Lindhard Tlf. 32512835

E-mail: glashans@mail.dk

Se indslaget på Glashistorisk Selskab Aalborg*1976 hjemmeside

<http://www.bricksite.com/gsaa1976?id=75138>

Kraftens Strømme

Drømmen

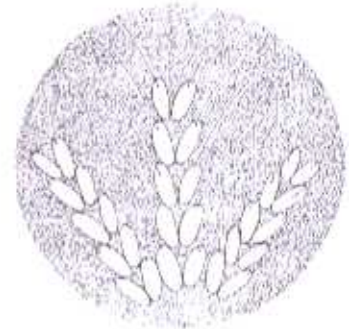
Kornaks

Livsgleden

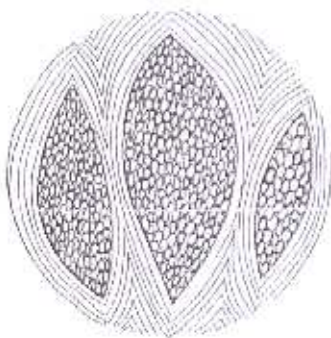

Lykkelighedens Ø

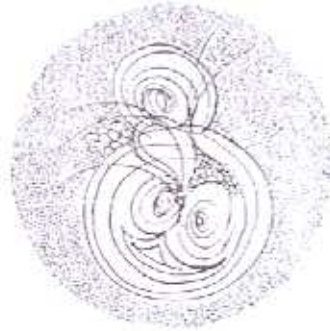

Byggen

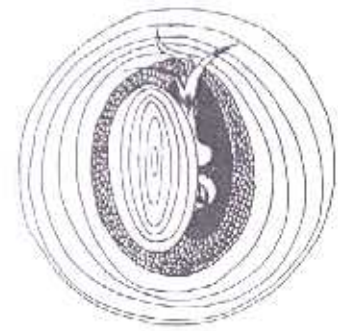
12 mønstre 7 farver diametre 280-175-110-75mm

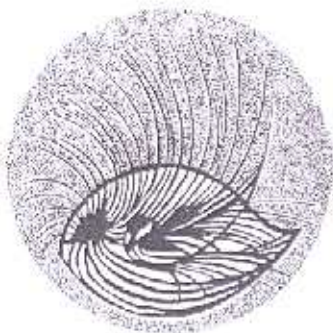
Livets Begyndelse

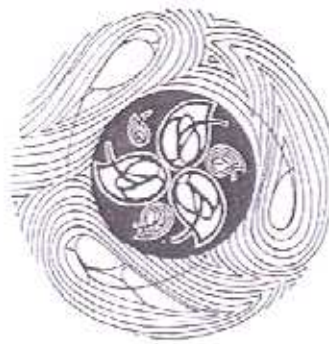
Spiring

Spirende Frø

Levende Sten

Lykken

Den Tingene Iboende Kraft

Mønstrene er spejlvendt

Saldo-Glas
Kuvertaskebæger
d=75mm
Spiring

Salto-Glas 1949
Spiring

Salto-Glas
Spiring

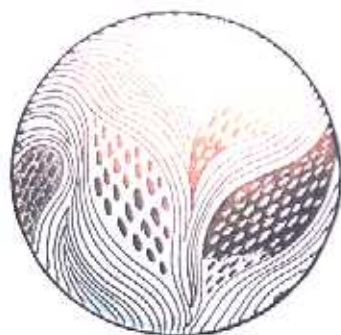
Salto-Glas
Livsglæden
d=280mm

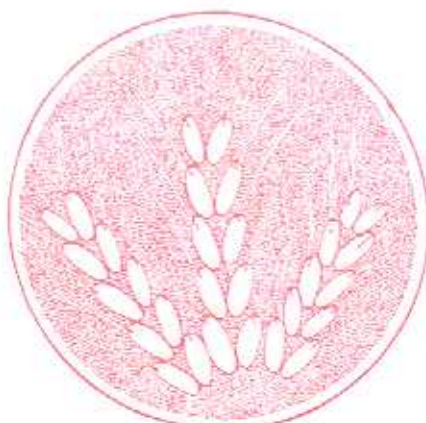
Axel Salto
Livsglæden
Signaturen et sigaret

Salto-Glas
Livsglæden

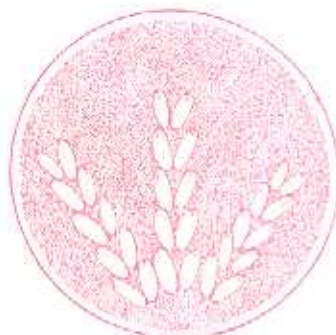
Salto-Glas
Kraftens Strømme

Salto i farven

Drømmen
Salto-Glas 1949
Asiet, ikke sigaret

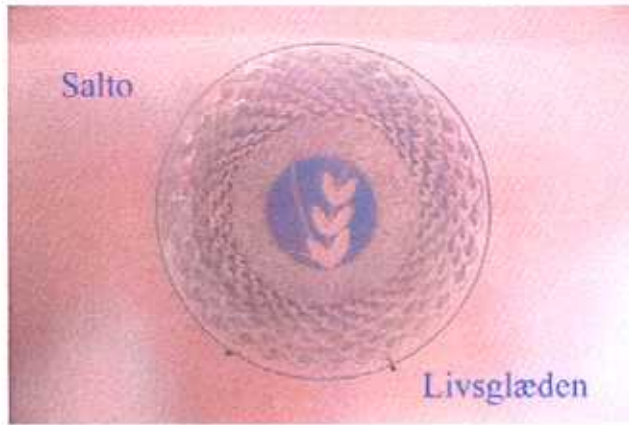

Saldo-Glas
Byggen
d=280mm

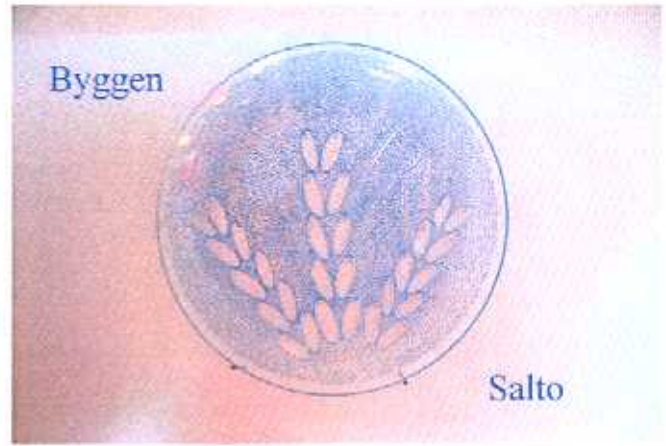
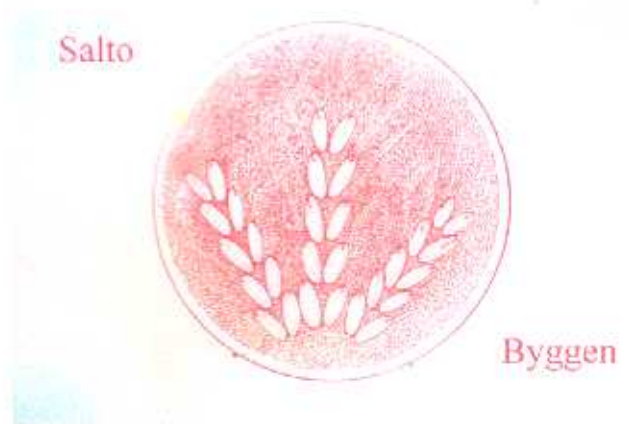

Salto-Glas
Byggen

Salto ætset i glasset

Farver: farverne: rød-hvid-sort-grå-gul-grøn og blå. Diameter: 280-175-110-75mm.

Farver: farverne: rød-hvid-sort-grå-gul-grøn og blå. Diameter: 280-175-110-75mm.

Uddrag af katalog fra firmaet, KeKo, Daniroca Ns Rosenømsalle 32, København V
Telefon Central 2691 Telegr.-Adr. Niroca

Axel Salto

En præsentation af Axel Salto er ikke nødvendig. Kunsterens arbejder er kendt langt uden for landets grænser.

Hans keramiske arbejder er højt skattet i Amerika, hans tapeter, hans skønne mønstre i stoffer er eftertragtet af alle, der har sans for skønhed og harmoni.

Axel Salto gav Daniroca A/S til opgave at give ham et nyt materiale, som grundlag for hans kunst, så endnu flere kunne få glæden af at eje den, og gøre brug af den i hverdagslivet.

Daniroca A/S valgte glas for at slutte ringen af Saltos materialer, der nu dækker porcelain, keramik, stoffer, papir, og glas.

Materialet, der skulle bære Salto's kunst, skulle være første classes og efter store eksperimenter, lykkedes det firmaet at finde frem til en glas sort, Curan-Glas og at behandle denne, så Daniroca A/S i forbindelse med Saltos kunst i dag kan præsentere publikum for en hel ny art af brugskunst

Salto tegnede 12 mønstre, beregnet til et service, bestående af fad, anretningsasiet og kuvertaskebøger, der leveredes i 7 farver.

Anvendelsen af servicet er mangesidigt. Det kan anvendes både til is, frugt, kager og smørrebrød og vil være en pryde for ethvert veldækket bord.

Ethvert stykke er signeret af Axel Salto, og prisen er alligevel populær. Med tilladelsen af kunstneren kaldes Curan- Glas, dekoreret af Salto, for: Salto- Glas.

Daniroca A/S mener at have løst opgaven, og har skabt et materiale der i forhold til almindeligt glas, har stor styrke, det er hærdet, og kan tåle varme og kulde uden at sprænges.

Ved fotografisk teknik, er farverne overført til glasset i 7 farver, hvid-sort-grå- rød-gul-grøn og blå, farverne er brændt ind i glasset under høj temperatur, de kan derfor ikke slides af..

Referat af møde onsdag den 13. februar 2008

Jan Kock: Dansk Glasdesign – farver, form og stil.

Som altid var det en stor fornøjelse at opleve et af Jans foredrag, og der var da også stort fremmøde. Efter at vi har hørt om de to giganter indenfor dansk glas, Jacob Bang og Per Lütken, var turen nu kommet til de andre designere, først og fremmest Michael Bang, som i anden halvdel af det tyvende århundrede har sat deres præg på dansk kunst.

Efter Jacob Bangs afgang fra Holmegaard i 1942 kom Per Lütken til og var i de næste 56 år til sin død i 1998 den altdominerende kunstner ved værket. Men i hans skygge virkede en række andre designere og de frembragte mange spændende ting, som det nok er værd at dvæle ved.

Jacob Bang endte sidst i 50-erne på Kastrup, hvor han designede en række servicer, skåle og vaser, bl.a. de særprægede bastomvundne opalineting, og hertil kom også en flok kunstnere, hvoraf nogle ellers mest er kendt for andet end glas: Nanna og Jørgen Ditzel, Henning Koppel samt duoen Ibi Trier Mørch og Grethe Meyer med det stabelbare service *Stub*. Bent Severin designede flere servicer, bl.a. det populære *Princess* med den kegleformede fod med dråben. Og i afdelingen i Odense, hvor glasmagerne var eksperter i at arbejde med farvet glas og store ting, stod Otto Brauer for en serie gulvvaser, som blev en stor sællert.

På Holmegaard udviklede Per Lütken de skåle, vaser og askebægre i svært glas og flydende former, mest i lyseblåt, som blev ekstremt populære og snart stod i ethvert hjem med respekt for sig selv. Og han satte en ny trend i drikkeglas med de kraftige og læbevenlige serier startende med *Perle* og fortsat i *Skibsglas* m.fl. Senere kræver moden farver i glasset, og han skaber *Carnaby* og de marmorerede ting.

Parret Christel og Christer Holmgren kom til og skabte et meget elegant service med høje tynde stilke, samt nogle finsk inspirerede ting, *Isflamme* og *Ispol*, med en abstrakt struktur, som lyset kan spille i. Barsættet *Blå Time* med den omlagte blå rigle skyldes vist især Christel, men det er jo det sædvanlige med at konerne kommer til at stå i skyggen. Senere går de amok i et farveorgie med *Carneval*.

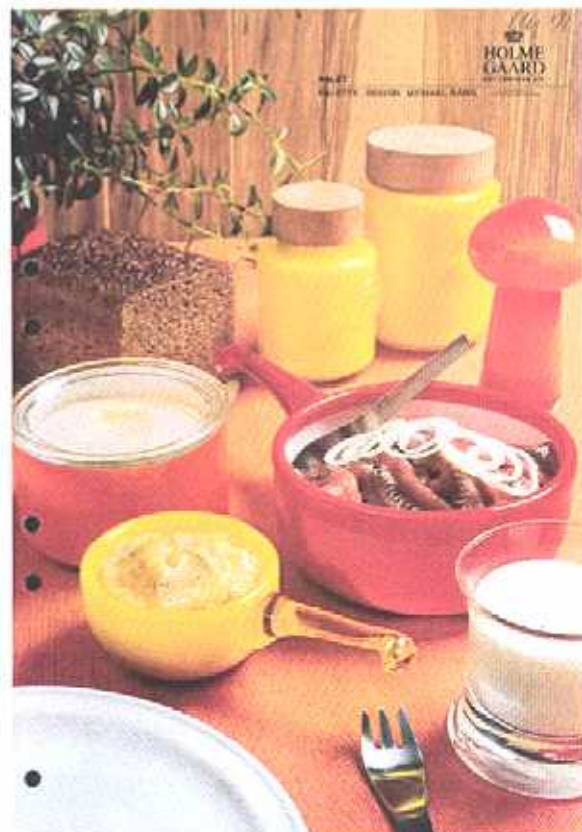
Carneval af Christer Holmgren og Exner

Så er der mere poetisk elegance over Ole Winthers *Blåklokke*, og stram funktionalistisk stil over Sidse Werners militæriske drinksserie *Regiment*. Ellers er det ved at være slut med de gennem de sidste hundrede år obligatoriske servicestel med 12 af hver i samme mønster i alle de traditionelle størrelser. Folk vil gerne have sjove drinksglas og karaffer, og Hjørdis Olssons og Charlotte Rudes *Iliverten* i flere farver og størrelser bliver en stor publikumssucces.

Kastrup og Holmegaard bliver jo slået sammen i 1965, og det mundblæste glas og dermed designerne koncentrerer på Holmegaard, idet dog alt hvad der farvet overfang og store størrelser foregår i Odense. Og her arbejder Michael Bang det meste af tiden. Han er søn af Jacob Bang, og som søn af en stor mand og stående i skyggen af Per Lütken kunne han af og til lide af præstationsangst og miste gejsten, når han følte, at tingene ikke rigtig blev som han ville have dem, men når det gik som det skulle, var han en legende og fantasifuld kunstner, der afprøvede muligheder og skabte original glaskunst. Han er først og fremmest kendt for husholdningsserien *Palet*, skabt i trelags overfang og med den elegante indad foldede rand. Det kom efterhånden i 10 forskellige farver og med beholdere til alle tænkelige formål. Selv hund og kat fik hver sin madskål. En spændende detalje er måden man fastholdt emnet under opdrivningen: En slags sugkop efterlader et mønster af små knopper under bunden, som dog i senere genstande kan afslibes.

Palet en kæmpe succes for Michael Bang og Holmegaard

Michael Bang skabte også de særprægede *hulvaser*, hvor hullerne frembringes med en skærebrænder. Og han følte sig ikke for fin til at tegne hinkesten (*eventyr* og *dyrebørn*) og hængeplatter, (f.eks. *Noas Ark*). Et kapitel for sig er hans lamper, bl.a. *Bowler* og *Astronaut* samt genoplivningen af den klassiske *P&T-lampe*. Man ser også fra hans hånd nye modeller i hyazintglas og vaser.

Lamper af Michael Bang

Blandt de yngre designere ved Holmegaard bør også nævnes Kylle Svanlund, Torben Jørgensen, Lin Utzon og Anja Kjær, som alle har givet fremragende bidrag til Holmegaards kunstneriske profil. Men ellers sluttede Jan Kock af med at beklage den udvikling, der er i gang nu med den stigende internationalisering. Designfirmaer som Bodum får deres ting fremstillet i udlandet, og Holmegaard sender også deres

tegninger til Langtbortistan, hvorfra de færdige varer så kommer tilbage og ikke altid er helt som kunstnerne havde tænkt sig, i modsætning til de gode gamle dage, hvor designeren kunne følge hele processen fra skabelon og form, se glasmageren over skulderen og føre en frugtbar dialog med denne, til den endelige godkendelse.

Torben Jørgensen som ung dynamisk designer

En stor tak til Jan for endnu en gang at have underholdt og belært os på bedste vis.

IK

Tårnby d. 1-3-2008

Frimurerglasset, som jeg sender et billede af, har for mig længe været spændene, jeg tror at afholdsforeningen på Aalborg Glasværk som tilhørte Good-Templar-ordenen¹, er en Frimurerorden, som har forbindelse til Odd.Fellow - ordenen, men jeg har ikke belæg for det.

Lindström var formand for afholdsforeningen på Aalborg Glasværk som tilhørte Good-Templar-ordenen, der er en international afholdsorganisation stiftet i USA i 1851, dansk afdeling stiftet 1880.

Hvis min antagelse er rigtig, er dette glas det ultimative, som samler af glas.

Mvh. Hans O Lindhard. [¹ Godd-Templar-ordenen, Jan Kock, Glas og Memesker, side 60.]

Denne mærkelige "familie" fra Aalborg.

Glastypen er svensk, slibning og stilk er vist i Boda Glasbrugs katalog 1890.

Vi ved, at glas fra Aalborg skal være opdrevne, anhæftede, kugleslebne, idet der ikke er ført bevis for andet.

Vi ved, at der står to vinglas 14cm. høje, i Holmegårds prøvesamling, glasset ses også i Aalborgs katalog 1880, nr.47. Mogens Schlüter mente, at de hørte hjemme imellem Aarhus og Conradsmind (Glasnyt nr.32).

Glastypen er fundet gentagne gange, med megen tynd stilk, afsprængt som drevne (Glasnyt nr.33). Glasværk ukendt.

Det mærkelige er også, at i Aalborgs katalog 1880 findes kun nr.61 og 62 i stor størrelse. Glassene er sjældne, de fem viste glas er de eneste, som jeg har fundet i København over 25år.

Som samler er det unikke, det mærkelige, det sjældne og gerne det eneste fundne der er målet. Glas nr.47 i Aalborgs katalog 1880 som her er vist i stor størrelse, er et godt bud.

Hans Olaf Lindhard.

Januar 1872.

Uden Forbindtlighed.

U I
~~Priis-Courant~~

Arbejd
 over
 K. Bouteiller

fra **Holmegaards Glasværker.**

Contoir & Oplag: Kjøbenhavn, Nyhavn 12.

$\frac{3}{4}$	Pots brune hamrede Bouteiller.....	5 Rd. 48 Sk. pr. 100 Stk.	
$\frac{2}{8}$	- do. do. do.	4 Rd. 48 Sk.	—
1	- do. do. do.	7 Rd. 48 Sk.	—
2	- do. do. do.	11 Rd.	—
$\frac{3}{4}$	- grønne do. do.	5 Rd.	—
$\frac{2}{8}$	- do. do. do.	4 Rd.	—
1	- do. do. do.	7 Rd.	—
$\frac{3}{4}$	- franske do., alm. Qualitet	6 Rd. 48 Sk.	—
$\frac{2}{8}$	- do. do., -	5 Rd. 48 Sk.	—
$\frac{3}{4}$	- lyse Sherry do.	6 Rd. 48 Sk.	—
$\frac{2}{8}$	- do. do.	5 Rd. 48 Sk.	—
$\frac{3}{4}$	- Rhinskvins do. røde & grønne	8 Rd.	—
$\frac{2}{8}$	- do. do. - & -	7 Rd.	—
$\frac{3}{4}$	- Bourgogne do. - & -	8 Rd.	—
$\frac{2}{8}$	- do. do. - & -	7 Rd.	—
$\frac{3}{4}$	- Porter do.	6 Rd. 48 Sk.	—
$\frac{2}{8}$	- do. do.	5 Rd.	—
$\frac{2}{8}$	- grønne bayerske do.	5 Rd.	—
$\frac{3}{8}$	- hvide — do.	8 Rd.	—
$\frac{2}{8}$	- - Sherry do.	8 Rd. 48 Sk.	—

Alt med sædvanlig Godtgørelse for Fragt og Brækkege.

Ppris-Courant over Bouteiller

fra

Holmegaards Glæsværker.

Cantain & Oplag: Hjøbenhavn, Nyhavn 12.

$\frac{1}{4}$	Pots-brune	hamrede	Bouteiller	.....	6 Rd.	•	Sk. pr. 100 Stk.	
$\frac{5}{8}$	-	do.	do.	do.	.....	5	-	-
1	-	do.	do.	do.	.....	7	-	48
2	-	do.	do.	do.	.....	11	-	-
$\frac{3}{4}$	-	grønne	do.	do.	.....	5	-	48
$\frac{5}{8}$	-	do.	do.	do.	.....	4	-	48
1	-	do.	do.	do.	.....	7	-	-
$\frac{3}{4}$	-	franske	do.,	alm. Qualitet	7	-	-	-
$\frac{5}{8}$	-	do.	do.,	-	6	-	-	-
$\frac{3}{4}$	-	lyse Sherry	do.	.....	7	-	-	-
$\frac{5}{8}$	-	do.	do.	.....	6	-	-	-
$\frac{3}{4}$	-	Rhinskviins	do.,	røde & grønne	8	-	48	-
$\frac{5}{8}$	-	do.	do.,	- & -	7	-	48	-
$\frac{3}{4}$	-	Bourgogne	do.,	grønne	8	-	48	-
$\frac{5}{8}$	-	do.	do.,	do.	7	-	48	-
$\frac{3}{4}$	-	do.	do.,	røde	9	-	-	-
$\frac{5}{8}$	-	do.	do.,	do.	8	-	-	-
$\frac{3}{4}$	-	Porter	do.	.....	6	-	48	-
$\frac{5}{8}$	-	do.	do.	.....	5	-	-	-
$\frac{5}{8}$	-	grønne bayerske	do.	.....	5	-	-	-
$\frac{3}{4}$	-	hvide do.	do.	.....	8	-	48	-
$\frac{5}{8}$	-	do. Sherry	do.	.....	9	-	-	-

Alt med sædvanlig Godtgørelse for Fragt og Brækkage.

Referat fra mødet onsdag den 12 marts 2008

Tekst: Bente Hansen. Foto: Poul Schjelder.

Mig og Min Samling
Knud Madsen, Aalborg
Viser og fortæller om sin
samling af glas til øl og snaps

Knud Madsen startede med at fortælle, at hans interesse først og fremmest drejede sig om danske glas fra perioden 1955 til nutid (1995).

Hans hustru havde i længere tid samlet gamle glas, men nu var der også noget for ham at jage, når de tog på marked og lignende sammen.

Han deler problematikken med alle andre glassamlere, nemlig at der mangler oplysninger -også- omkring glas fra nyere tid omkring det enkelte værk og dets udgivelser, og der søges ivrigt efter katalogblade, skønt disse tit er mangelfulde samt tilgængelige prislister, hvori der findes en mængde nyttige oplysninger.

Knud forsøger at samle så meget materiale sammen som muligt især om de enkelte vinservicer, men også klukflasker, foglietter og andet godt. Det værende sig:

Produktets navn og evt. alternative benævnelser incl. varenr.

Glasværkets navn

Udgivelsesår

Tidsperiode

Designer

Hvor mange glas i den enkelte serie

Højde

Særlige kendetegn, herunder glasfarve, rumfang, mønsterbeskrivelse/ evt. nummer

Billedhenvisninger, herunder katalog, litteratur m.v.

Samleren havde et bredt udvalg med som blev beskrevet og sendt rundt til medlemmerne.

Heriblandt kan nævnes glas fra Holmegaard-serierne:

Amager, Twist, Atlantic, Blå time, High Life samt flere andre typer.

Knud Madsen håber på, at han med tiden får samlet så meget udførligt materiale sammen, at han kan udgive en bog om glas for ovennævnte periode og opfordrede da også medlemmerne til at bidrage med relevante oplysninger.

Tak til Knud Madsen for et interessant og medlevende foredrag om hans egen samling og registreringsarbejde.

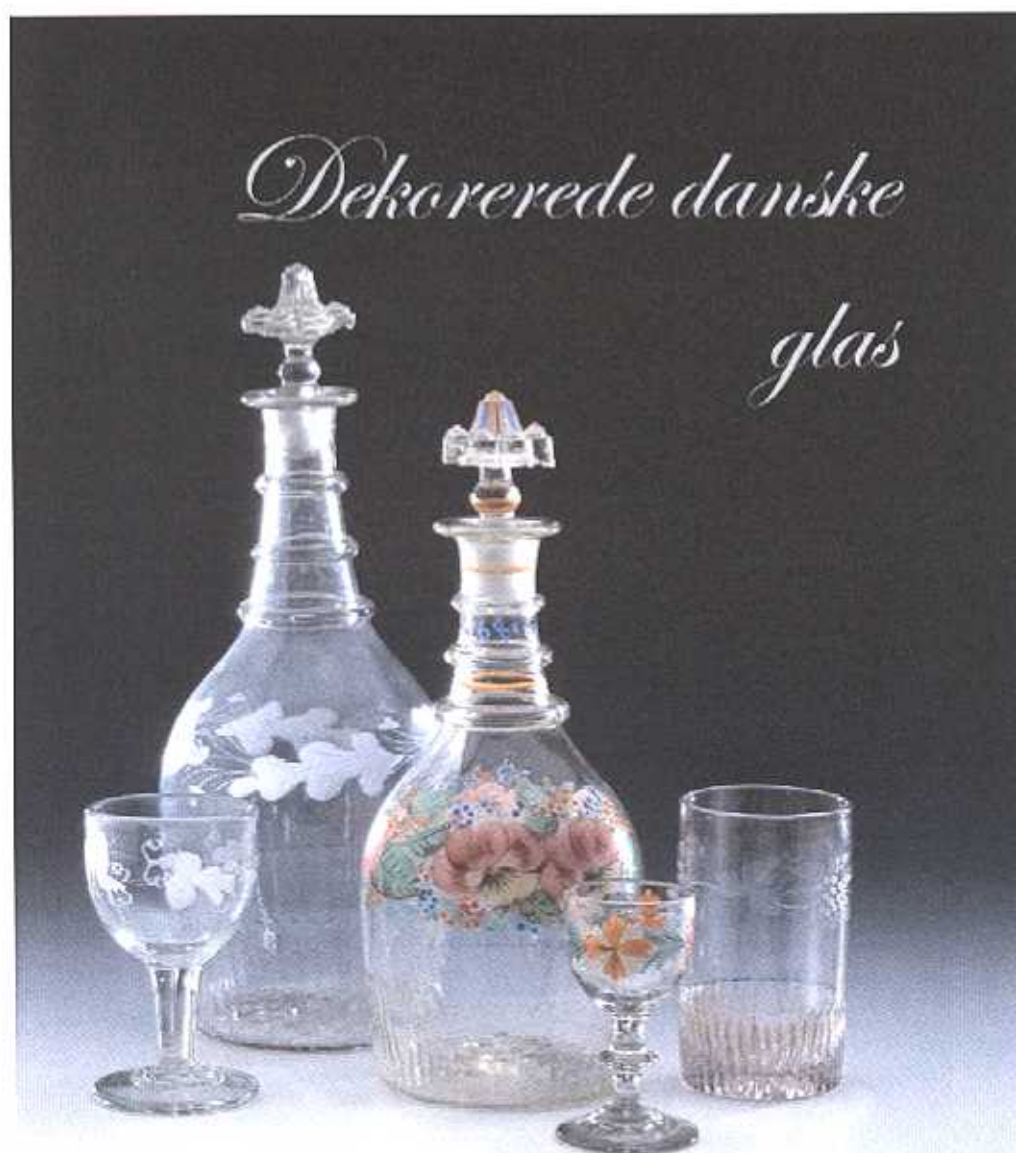
Ny glas bog : udkommer i maj 2008

Dekorerede danske glas

af

Niels Andersen & Torben Errboe

Bogen om dekorerede danske glas fører os gennem universet af slebne og graverede samt emaljede dekorerede glas fra danske glasværker. Forskellige teknikker bliver beskrevet og gennemgået. Bogen er rigt illustreret med katalog tegninger og glas. Typisk var glassliberne tyske håndværkere, men også lokale havde arbejde som glasslibere. Vejledende Pris 298,00 Kr. ca. 200 sider

BLOMSTERSLEBNE OG EMALJEMALEDE GLAS FRA 1800-TALLET

NIELS ANDERSEN & TORBEN ERRBOE

Kle·art